
PROCJENA DRUŠTVENOG UTJECAJA SMJERNICA – ZAKONODAVNI OKVIR

Projekt „Dijalogom do Hrvatske
mreže za društveno poduzetništvo“

Institut za razvoj i međunarodne
odnose – IRMO

Zagreb, svibanj 2023.

IRMO

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Sadržaj

1. Uvod	3
2. Analiza društvenih utjecaja – metodološki okvir	5
3. Zakonodavni okvir razvoja društvenog poduzetništva u Europskoj uniji (EU).....	8
3.1. Društveno poduzetništvo i zakonodavni okvir u Republici Hrvatskoj.....	13
3.2. Rezultati fokus grupa na temu novog zakonodavnog okvira za razvoj društvenog poduzetništva	16
4. Procjena društvenog utjecaja predloženih smjernica za razvoj javnih politika vezano za zakonodavni okvir za društveno poduzetništvo.....	18
4.1. Rezultati anketnog istraživanja o utjecaju predloženih smjernica za razvoj društvenog poduzetništva	24
Izvori	34

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

1. Uvod

Ovaj je dokument sastavni dio istraživanja koje se provodi u okviru projekta „Dijalogom do Hrvatske mreže za društveno poduzetništvo“, a kojem je cilj jačati kapacitete organizacija civilnog društva (OCD) uz potporu akademske zajednice, kako bi se uspostavio učinkovit dijalog svih dionika za društveni razvoj Republike Hrvatske (RH). Posebni ciljevi projekta su dvojaki:

- a) jačanje partnerstva OCD-ova, društvenih poduzetnika i uključivanje novih članica u Hrvatsku mrežu za društveno poduzetništvo te provedba strukturiranog dijaloga svih dionika i donositelja odluka kako bi došlo do stvaranja poticajnog okruženja za razvoj društvenog poduzetništva (DP);
- b) provedba ispitivanja i znanstvena istraživanja u području DP-a, izrada smjernica za razvoj javnih politika utemeljenih na dokazima, analiza društvenog utjecaja predloženih intervencija kako bi se, na temelju znanosti, ponudila rješenja za razvoj DP-a u demokratskom dijalogu svih dionika.

Projekt se provodi participativno, a namijenjen je sljedećim ciljnim skupinama: organizacijama civilnog društva (50), socijalnim partnerima (30 poduzetnika i 4 sindikata), Hrvatskom zavodu

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

za zapošljavanje (HZZ) (10), Centrima za socijalnu skrb (10), jedinicama lokalne i regionalne (područne) samouprave (JRLS) (20) i znanstvenim organizacijama (5).

Dokument „Procjena društvenog utjecaja smjernica za razvoj javnih politika – zakonodavni okvir“ jedan je od osam dokumenata koji nude analizu mogućih društvenih utjecaja predloženih smjernica na različite dionike. Ostale analize društvenog utjecaja pripremljenih smjernica odnose se na sljedeće teme:

1. porezna politika i društveno poduzetništvo,
2. društveno poduzetništvo, ranjive skupine i socijalne usluge,
3. društveno poduzetništvo u poljoprivredi,
4. komunikacijski kanali društvenog poduzetništva i nositelja javnih politika te instituti potpore,
5. društveno poduzetništvo i obrazovni sustav,
6. društveno poduzetništvo i državna imovina,
7. društveno poduzetništvo i mladi.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Ovaj dokument donosi kratak osvrt na teorijski okvir i metodologiju analize društvenih utjecaja. Ukratko se obrazlaže temeljni strateško-planski okvir za državnu imovinu u funkciji društvenog poduzetništva te se ponavlja prijedlog smjernica za mogući razvoj zakonodavnog okvira na način da se potakne i osnaži razvoj društvenog poduzetništva. Dokument sadrži i rezultate provedenih fokus grupa tijekom 2021. godine te ankete, provedene na uzorku od 188 ispitanika - društvenih poduzetnika, o utjecaju predloženih smjernica u rujnu i listopadu 2022. godine na području cijele Republike Hrvatske.

Objedinjeni nalazi o mogućem društvenom učinku predloženih smjernica za razvoj zakonodavnog okvira za društveno poduzetništvo prikazani su u tabličnom obliku.

Metodološki okvir za izradu analize društvenog utjecaja pripremljen je prema dokumentu **Vodič za analizu socijalnih utjecaja** (Bejaković, 2006).

2. Analiza društvenih utjecaja – metodološki okvir

Analiza društvenih utjecaja predstavlja istraživanje utjecaja smjernica javnih politika na položaj ili blagostanje različitih društvenih skupina. Cilj analize je prikupiti relevantne informacije koje omogućuju uvid u izravne i neizravne posljedice pojedine predložene

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

smjernice kroz obrađene kvantitativne i kvalitativne pokazatelje koji, u konačnici, **utječu na povećanje blagostanja zajednice u cjelini te na smanjenje siromaštva u društvu.**

Društveni utjecaj predstavlja djelovanje javnih ili privatnih aktivnosti na ljude i uvjetuje promjenu njihova načina života. Promijene mogu biti na različitim područjima poput kulture, političkih sustava, uvjeta za rad, zdravlja, okoliša i sl.

Uglavnom se analiziraju gospodarski i društveni utjecaji korištenjem metoda poput analize troškova i koristi, input-output metode, analize višestrukih kriterija ili neke od kvalitativnih i kvantitativnih metoda društvenog predviđanja. Analiziraju se utjecaji s aspekta različitih dionika i u različitim vremenskim okvirima. Nastoji se procijeniti da li su društvene koristi značajnije od izravnih ili neizravnih šteta za društvo u cjelini.

Promatraju se različite društvene skupine, institucije, poduzetnici i sl. te se ocjenjuju pozitivne ili negativne implikacije koje pojedina smjernica može na njih imati. Značajan dio analize društvenih utjecaja je identificiranje rizika, njihove vjerojatnosti i jačine obuhvata.

Prema *Vodiču za analizu socijalnih utjecaja* (Bejaković, 2006) u procjeni se provode sljedeće aktivnosti:

- polazi se od definiranja **područja analize i obrazloženja smjernice** koja se predlaže,

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

- definiraju se **ključni dionici** i smjer djelovanja intervencije (ispituje se osjećaju li sve zainteresirane strane pozitivan ili negativan impuls; tu su posebno značajne **institucije** odgovorne za pripremu ili provedbu pojedinih javnih politika te **glavni nositelj** predložene smjernice,
- nadalje, područje procjene su i **kanali distribucije** putem kojih se očekuje da će smjernice utjecati na različite dionike; pet je ključnih kanala: zapošljavanje (tržište rada), cijene (proizvodnja, potrošnja i plaće), imovina, dostupnost dobara ili usluga, te transferi ili porezi. Kanali mogu biti izravni (temeljem izravne provedbe smjernica) ili neizravni (temeljem utjecaja smjernice koja se vrednuje na neke druge javne politike),
- uz analizu dionika i kanala distribucije pojedinih utjecaja potrebno je ocijeniti i **vrijeme** (vremensko razdoblje) unutar kojeg se pojedini utjecaj ostvaruje (na dugi, srednji ili kratki rok) te eventualne promjene u smjeru djelovanja predloženih smjernica u različitim vremenskim razdobljima,
- zaključno, analiza društvenih utjecaja, također, obuhvaća analizu i vrednovanje **rizika** predložene smjernice te određuje njegovu vjerojatnost i jačinu.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

3. Zakonodavni okvir razvoja društvenog poduzetništva u Europskoj uniji (EU)

Društvena poduzeća dijelom su poduzetničkog okruženja uz istovremeno ostvarivanje načela socijalne ekonomije. Za razliku od poduzeća koja slijede isključivo komercijalne ciljeve, društvena poduzeća slijede i društvene te razvojne ciljeve za dobrobit lokalne zajednice u kojoj djeluju.

Prema „Inicijativi za društveno poslovanje“ Europske komisije iz 2011. godine (European Commission, 2011) društveno poduzetništvo obuhvaća „tvrtke koje pružaju socijalne usluge i/ili robu (pristup stanovanju, zdravstvenoj skrbi, pomoć za stare ili hendikepirane osobe, uključivanje ranjivih skupina, skrb za djecu, pristup zapošljavanju i obuci, menadžment skrbi) osjetljivijim skupinama i/ili tvrtke s metodom proizvodnje dobara ili usluga s društvenim ciljem čija aktivnost može biti izvan područja pružanja socijalnih dobara ili usluga.“

2021. godine Europska komisija donijela je novi Akcijski plan za socijalnu ekonomiju (Europska komisija, 2021) kojim se potiče i omogućava daljnji razvoj socijalne ekonomije i društvenog poduzetništva.

U zemljama članicama EU-a zakonodavni okvir vezan za društveno poduzetništvo je raznolik. Ključne su dvije skupine zemlja – one koje imaju posebno zakonodavstvo za društvena poduzeća (njih 12), te grupa zemalja u kojima rad društvenih poduzeća još nije u cijelosti

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

reguliran i u kojima je niz različitih pravnih oblika usvojio koncept društvenih poduzeća i njihov zakonski status pod uvjetom udovoljavanja definiranim kriterijima (9 zemalja). 6 zemalja članica EU-a stvara politike i strategije kao potporu razvoju društvenog poduzetništva.

Tablica 1: Postojanje zakonodavnog okvira o društvenom poduzetništvu u EU-u

ZEMLJE KOJE IMAJU ZAKONODAVNI OKVIR	NEMA ZAKONODAVNOG OKVIRA	NEPOTPUN ZAKONODAVNI OKVIR, ali ističu pomake u strategijama i prepoznavanju DP-a
1. Grčka (od 1999.)	1. Austrija	1. Hrvatska (postoji Strategija razvoja DP-a u RH, 2015.) 2. Finska 3. Danska 4. Bugarska 5. Luksemburg 6. Poljska
2. Francuska (2014.)	2. Estonija	
3. Češka (2012.)	3. Nizozemska	
4. Italija (2017.)	4. Švedska	
5. Portugal (2013.)	5. Irska	
6. Španjolska (2011.)	6. Cipar	
7. Belgija (niz zakona)	7. Malta	
8. Latvija (2018.)	8. Njemačka	
9. Litva (2004.)	9. Mađarska	
10. Rumunjska (2015.)		
11. Slovačka (2008.)		

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

12. Slovenija (2011.)		
-----------------------	--	--

Izvor: A boost for social enterprises in Europe - new report available (2020).

Dobar primjer objedinjenog zakonodavnog okvira za društveno poduzetništvo je u Italiji.

2017. godine donesen je Zakon o reformi društvenih poduzeća koji postavlja jasan pravni okvir za definiranje društvenih poduzeća. On uključuje tvrtke i udruge/zaklade koje slijede društvenu misiju. Društvena poduzeća moraju usvojiti demokratsko, sudioničko upravljanje s djelatnicima, financijerima, volonterima, privatnim tvrtkama i javnim tijelima. Trebaju predložiti društvenu bilancu i kontinuirano mjeriti društveni učinak. Osim toga, uvedene su fiskalne inovacije koje uključuju oslobađanje od poreza na dobit u slučaju zakonom definiranog reinvestiranja u aktivnosti organizacije te mogućnost raspodjele dobiti dioničarima do ograničenog limita. Zakon se dotiče i korištenja napuštene, neiskorištene državne imovine ili imovine oduzete od organiziranog kriminala za obavljanje djelatnosti društvenih poduzeća.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Trenutačno na razini EU-a postoji jedinstveni strateški okvir za razvoj društvenog poduzetništva, no ne postoji jedinstven stav oko nužnosti zasebnog zakonodavnog okvira. Dapače, neke recentne analize ukazuju na to da za razvoj društvenog poduzetništva nije nužno donošenje posebne zakonske regulative, odnosno da nepostojanje specifičnog pravnog okvira ne mora nužno spriječiti osnivanje i razvoj društvenih poduzeća.

U Republici Hrvatskoj prvi strateški dokument u kojem se prvi put spominjalo društveno poduzetništvo bila je Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva od 2006. do 2011. godine (Vlada Republike Hrvatske, 2006). U tom strateškom dokumentu navedeno je da se socijalno ili neprofitno poduzetništvo pojavljuje u različitim oblicima i kroz različite subjekte stjecanja dohotka te da se istovremeno nastoje ostvariti ekonomski, socijalni i ekološki učinci. Također, navodi se da socijalno poduzetništvo predstavlja praktičnu razinu ideje socijalne ekonomije.

Strategija razvoja društvenog poduzetništva u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2015. do 2020. (Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, 2015.) definira društveno poduzetništvo kao poslovanje temeljeno na načelima društvene, okolišne i ekonomske održivosti, kod kojeg se stvorena dobit/višk prihoda u cijelosti ili većim dijelom ulaže za dobrobit zajednice. Tom

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

definicijom naglašava se rješavanje različitih društvenih problema (od siromaštva, očuvanja planeta do nejednakosti u kvaliteti života) inovativnim načinima kombiniranja postojećih resursa.

Jedna od predloženih mjera u Strategiji razvoja društvenog poduzetništva 2015. – 2020. je uspostava i unapređenje zakonodavnog i institucionalnog okvira za razvoj društvenog poduzetništva (Mjera 1.).

Tijekom druge polovice 2021. godine, u okviru postupka vrednovanja djelotvornosti, učinkovitosti i učinka operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. - 2020., za Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike Republike Hrvatske analizirane su planirane aktivnosti koje se odnose na društveno poduzetništvo i provedbu Strategije razvoja društvenog poduzetništva u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2015. do 2020. godine. Rezultati pokazuju da još uvijek ne postoji jasna slika o broju društvenih poduzeća, djelatnostima kojima se bave, niti o njihovom razvoju, da su nedovoljna financijska sredstva te da se, s obzirom na njihov sve veći razvojni značaj na europskoj razini, u budućem razdoblju očekuje niz iskoraka vezanih za institucionalnu suradnju, izgradnju zakonodavnog okvira, jačanje znanja i povezivanje, izradu registra društvenih poduzetnika, organiziranje posebnog savjeta Vlade Republike Hrvatske i slične aktivnosti.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

3.1. Društveno poduzetništvo i zakonodavni okvir u Republici Hrvatskoj

Recentne znanstvene analize ukazuju na nedostatke zakonodavnog okvira vezano za društveno poduzetništvo u Hrvatskoj. Tako primjerice (Vojvodić i Šimić Banović, 2019) u svom radu navode kako Hrvatska još uvijek nema zadovoljavajući zakonodavni i institucionalni okvir za ozbiljniji razvoj društvenog poduzetništva. Rad donosi i pregled ključnih slabosti na koje upućuju akteri društvenog poduzetništva u Hrvatskoj. Primjerice, kao jedna od slabosti navode se nejasne i ograničavajuće odredbe za poslovanje zadruga kao vodećih društvenih poduzetnika u Zakonu o zadrugama. Također se navodi i problem dvostrukog oporezivanja (naime, društveni poduzetnici obveznici su i poreza na dobit prema Zakonu o porezu na dobit). Izuzetak su odnedavno zadruge socijalnog tipa koje se mogu tretirati kao neprofitne organizacije. Baturina (2021) navodi da unatoč tome što su neka zakonska rješenja uvedena, poput, primjerice, Zakona o zadrugama u koji je samo uveden pojam socijalne zadruge ili Zakona o dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji u kojem se javlja pojam braniteljske socijalno-radne zadruge, te promjene nisu otvorile više prostora za razvoj društvenog poduzetništva.

Zakonski okvir djelovanja društvenog poduzetništva određen je brojnim postojećim zakonima.

Od najvećeg značaja za područje društvenog poduzetništva su sljedeći propisi:

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

- Zakon o zadrugama (NN 36/95, NN 67/01, NN 12/02, NN 34/11, NN 125/13, NN 76/14, NN 114/18)
- Zakon o udrugama (NN 74/14, 70/17, 98/19)
- Zakon o zakladama i fondacijama (NN 36/95, NN 64/01, NN 106/18)
- Zakon o ustanovama (NN, 76/93, 29/97, 47/99, 35/08)
- Zakon o trgovačkim društvima (NN 152/11, NN 111/12, NN 68/13, NN 110/15, NN 40/19)
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (NN 143/02, NN 33/05, NN 157/13, NN 152/14, NN 39/18)
- Zakon o javnoj nabavi (NN 90/11, NN 83/13, NN 143/13, NN 120/16)
- Zakon o poticanju razvoja malog gospodarstva (NN 29/02, NN 63/07, NN 53/12, NN 56/13, NN 121/16)

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

- Zakon o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (NN 174/04, 92/05, 2/07, 107/07, 65/09, 137/09, 146/10, 55/11, 140/12, 33/13, 148/13, 92/14, NN 121/17) i
- Pravilnik o vođenju evidencije o braniteljskim socijalno- radnim zadrugama, njihovim upraviteljima i savezima

Osim navedenih, za rad društvenih poduzetnika značajni su i sljedeći propisi:

- Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, NN 121/14, uz vezane Uredbe
- Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge, NN 26/15
- Zakon o kreditnim institucijama, NN 159/13, 19/15, 102/15, 15/18, 70/19, 47/20, 146/20
- Zakon o kreditnim unijama, NN 141/06, 25/09, 90/11

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

- Zakon o porezu na dobit, NN 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20
- Zakon o porezu na dohodak, NN 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20

Hrvatski zakonodavni okvir ne prepoznaje društveno poduzeće kao zaseban pravni subjekt nego se aktivnosti društvenog poduzetništva odvijaju kroz 6 pravnih oblika. Udruge, zadruge, ustanove i zaklade/fondacije pripadaju u neprofitni sektor, a trgovačka društva i obrti dio su profitnog sektora.

3.2. Rezultati fokus grupa na temu novog zakonodavnog okvira za razvoj društvenog poduzetništva

U okviru projekta „Dijalogom do Hrvatske mreže za društveno poduzetništvo“ tijekom 2021. godine, od veljače do kolovoza, provedeno je anketno istraživanje na uzorku od 550 ispitanika, nezaposlenih, članova socijalnih zadruga, zaposlenika društvenih poduzeća s područja cijele Republike Hrvatske. Istraživanjem su prikupljeni stavovi i mišljenja o trenutačnom stanju društvenog poduzetništva u Republici Hrvatskoj. Rezultati ankete predstavljeni su kroz fokus grupe u razdoblju od veljače do kolovoza 2021. godine.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Anketno istraživanje ukazalo je na to da većina ispitanika (96,96 %) smatra da prioriteta za razvoj društvenog poduzetništva postoje u sektorskim javnim politikama (primjerice u socijalnoj politici, politici regionalnog razvoja, zaštite okoliša, razvoja malog gospodarstva i privrednoj politici). Međutim, nešto više od polovice (64,26 %) sudionika smatra da je nejasan zakonodavni okvir ključno ograničenje za razvoj društvenog poduzetništva. Rezultati ankete također ukazuju na to kako je kvalitetno i jasno zakonodavstvo vezano za društveno poduzetništvo ključna potreba u narednih pet godina (61,22 % ispitanika).

Tijekom fokus grupa pokazalo se da su sudionici uglavnom upoznati s nekim od zakona koji reguliraju aktivnosti povezane s društvenim poduzetništvom (Zakon o udrugama, Zakon o zadrugama i Zakon o zakladama). Ipak, iako su ti zakoni, donekle, relevantni za društveno poduzetništvo, oni i dalje ne definiraju društveno poduzetništvo niti društvenog poduzetnika na adekvatan način.

Zaključak rada fokus grupa također je ocijenio zakonodavni okvir za razvoj društvenog poduzetništva nedovoljnim ili nezadovoljavajućim tj. takav zakonodavni okvir ne stvara poticajno okruženje za razvoj društvenog poduzetništva.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Ključni prijedlozi fokus grupa su: potreba detaljnog mapiranja i analiza društvenih poduzetnika, osnivanje koordinacijskog tijela za razvoj društvenog poduzetništva i izrada jedinstvenog zakona o društvenom poduzetništvu.

4. Procjena društvenog utjecaja predloženih smjernica za razvoj javnih politika vezano za zakonodavni okvir za društveno poduzetništvo

Smjernice koje se odnose na društveno poduzetništvo i zakonodavni okvir vezane su za promjenu cjelokupnog sustava promatranja i praćenja društvenog poduzetništva.

Temeljem provedenog istraživanja definirane su ključne smjernice za razvoj politika u području zakonodavnog okvira društvenog poduzetništva :

- provedba detaljnog mapiranja i dubinske analize društvenih poduzeća,
- razvoj službene evidencije društvenih poduzeća
- izrada poticajnog općeg zakonskog akta koji definira društvena poduzeća

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

- osnivanje jedinstvenog tijela za koordinaciju i razvoj društvenog poduzetništva
- podizanje svijesti javnosti o važnosti i ulozi društvenog poduzetništva – promicanje, razumijevanje i vidljivost društvenog poduzetništva.

Mapiranje društvenih poduzeća i dubinska analiza

U Republici Hrvatskoj ne postoje statistički ni drugi oblici službenih podataka o razvoju i poslovanju društvenih poduzeća. U proteklom desetljeću u nekoliko su navrata organizacije civilnog društva vršile mapiranje društvenih poduzeća za svoje potrebe i za informiranje na razini EU-a. Rezultati su uvelike varirali, s obzirom na korištenje različitih definicija i kriterija u istraživanjima. Zadnje mapiranje koje je provela Davorka Vidović 2019. godine (Vidović, 2019) bilježi 526 potencijalnih društvenih poduzeća, ali i sama autorica navodi da je nepouzdanost podataka značajna zbog nemogućnosti pristupa informacijama. ACT grupa 2020. godine u okviru europskog projekta „European Social Enterprise Monitor (ESEM)“ bilježi minimalno 75 aktivnih društvenih poduzeća (Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, 2021).

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Mapiranje i dubinska analiza preduvjet su za pomake u strateškom planiranju i javnim politikama, ali i podloga za analize zakonodavnog okvira. Samo broj društvenih poduzeća nije dovoljan podatak, već mapiranje treba biti šire te uključivati geografsko područje djelovanja, gospodarsku djelatnost, njihov pravni oblik, udovoljavanje kriterijima prepoznavanja društvenih poduzeća, datum osnivanja, broj i strukturu zaposlenih, društveni utjecaj poduzeća, njihovu financijsku i nefinancijsku podršku i drugo.

Poticajan opći zakonski akt za društveno poduzetništvo koji definira društvena poduzeća i razvoj službene evidencije/registra društvenih poduzeća

Izradi jedinstvenog Zakona o društvenom poduzetništvu prethodi dubinska analiza cjelokupnog relevantnog zakonodavnog okvira u Republici Hrvatskoj vezanog za poslovanje društvenih poduzetnika koji parcijalno regulira neki od oblika društvenog poduzetništva. Također, potrebno je provesti analizu zakonodavnih okvira za razvoj društvenog poduzetništva drugih zemalja EU-a od kojih su primjeri Italije, Slovačke i Njemačke zasigurno primjeri dobre prakse.

Tijekom pripreme objedinjenog zakonskog prijedloga nužne su široke konzultacije, kao i podaci koji će se prikupiti budućim mapiranjem i analizom postojećih društvenih poduzeća,

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

postojećih elemenata društvenog poduzetništva u nizu zakona, te identificiranih glavnih poteškoća i zahtjeva dionika. U buduću zakonodavni okvir, po uzoru na primjere dobre prakse, trebalo bi uključiti oblik poslovnog subjekta, izvore financiranja, mogućnost korištenja državne imovine koja nije u funkciji te obvezu praćenja društvenog utjecaja.

Nositelj društvenog poduzetništva u Hrvatskoj odgovoran je za osnivanje registra/evidencije društvenih poduzeća i tu je aktivnost neophodno realizirati u što skorijem roku. Nekoliko zemalja vodi javne registre društvenih poduzeća. Primjerice, u Švedskoj postoji popis WISE-a organizacija kojima upravlja Švedska agencija za ekonomski i regionalni rast, dok u Slovačkoj Ministarstvo rada, socijalnih pitanja i obitelji vodi registar društvenih poduzeća reguliran Zakonom o socijalnoj ekonomiji i društvenim poduzećima.

Osnovati tijelo za koordinaciju i razvoj društvenog poduzetništva

Osim zakonodavnog okvira, jedan od značajnih ograničavajućih elemenata u okruženju društvenog poduzetništva je i institucionalni okvir. Na nacionalnoj razini, u razdoblju od nešto više od dva desetljeća, razvoj društvenog poduzetništva najaktivnije su podupirale organizacije civilnog društva. Zbog izostanka unutarnje koordinacije i suradnje s drugim državnim institucijama važne aktivnosti, planirane Strategijom, poput duboke analize

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

zakonodavnog okvira, stvaranja evidencije društvenih poduzeća, podrške obrazovnim i akademskim institucijama (čiji je ključni nositelj današnje Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, dok su strateški važniji partneri Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (MINGOR) i Ministarstvo financija (MF)) nisu realizirane. U izvješću „Društvena poduzeća i njihovi ekosustavi u Europi – Izvješće za Hrvatsku“ Vidović (2019) jasno naglašava kako je ta pozicija slabe agilnosti i političke volje državnih institucija ključna prepreka sustavnijem razvoju ekosustava društvenog poduzetništva u Hrvatskoj.

U narednom razdoblju važno je jasno razgraničiti uloge i odgovornosti ključnih institucionalnih dionika (ministarstava, financijskih organizacija i dr.) u pružanju podrške razvoju društvenog poduzetništva. Također je potrebno uspostaviti efikasnu koordinaciju među dionicima navedenog institucionalnog okvira, te osnovati jedinstveno tijelo za razvoj društvenog poduzetništva.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

*Svijest javnosti o važnosti i ulozi društvenog poduzetništva – promicanje,
razumijevanje i vidljivost društvenog poduzetništva*

Mnoga društvena poduzeća na pozitivan i inovativan način rješavaju brojne društvene probleme te predstavljaju dobrobit za građane. Budući da je razina poznavanja koncepta društvenog poduzetništva među građanima, ali i među samim poduzetnicima još uvijek niska, potrebno je osigurati promicanje, vidljivost i razumijevanje društvenog poduzetništva (proizvoda i usluga, dobrobiti, mogućnosti i dr.). S rastom društvene svijesti o društvenom poduzetništvu potencijalno je moguće osnivanje većeg broja društvenih poduzeća i novo zapošljavanje posebno ugroženih ciljnih skupina u društvu, što može utjecati i na razvojne učinke za cijelo društvo. Jedna od poznatijih promidžbenih kampanja podizanja vidljivosti društvenog poduzetništva je *Buy Social* koja ima za cilj izgraditi tržište za društvena poduzeća. Još jedan od načina podizanja vidljivosti odnosno promocije društvenog poduzetništva jest i označavanje posebnim oznakama kvalitete ili certificiranjem za društvena poduzeća, poput primjera iz Austrije, Finske, Njemačke, Poljske i Velike Britanije. Međutim to je u europskim razmjerima još uvijek slabo zastupljeno.¹³

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

4.1. Rezultati anketnog istraživanja o utjecaju predloženih smjernica za razvoj društvenog poduzetništva

Tijekom rujna i listopada 2022. godine provedeno je u okviru ovog projekta anketno istraživanje na uzorku od 188 ispitanika – društvenih poduzetnika iz cijele Hrvatske o značaju predloženih smjernica koje se odnose na zakonodavni okvir za razvoj društvenog poduzetništva. Nalazi ankete prikazani su u tablici 2.

Tablica 2: Analiza značaja i učinaka predloženih smjernica vezanih za zakonodavni okvir

Analiza društvenih utjecaja	Jak utjecaj	Srednji utjecaj	Slab utjecaj
DP-a i zakonodavni okvir			
Mapiranje i dubinska analiza društvenih poduzeća, te razvoj službene evidencije društvenih poduzeća	67,55 %	21,81 %	10,64 %
Izrada poticajnog općeg zakonskog akta koji definira društvena poduzeća, te donošenje	73,94 %	15,96 %	10,11 %

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

preporuka i prijedloga za izmjene i dopune zakonodavnog okvira javnih politika			
Osnivanje jedinstvenog tijela za koordinaciju i razvoj društvenog poduzetništva	70,74 %	17,55 %	11,70 %
Podizanje svijesti javnosti o važnosti i ulozi društvenog poduzetništva – promicanje, razumijevanje i vidljivost društvenog poduzetništva	66,49 %	21,28 %	12,23 %

Izvor: obrada autora

Većina društvenih poduzetnika smatra da sve predložene smjernice vezano za zakonodavni okvir imaju vrlo jak utjecaj na razvoj društvenog poduzetništva. Najznačajnijim ocjenjuju izradu poticajnog općeg zakonskog akta koji definira društvena poduzeća te donošenje preporuka i prijedloga za izmjene i dopune zakonodavnog okvira javnih politika. Nešto manje značajnim procjenjuju se aktivnosti na podizanju svijesti javnosti o važnosti i ulozi društvenog poduzetništva.

Nalazi analize društvenog utjecaja predloženih smjernica prikazani su u sljedećim tablicama.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Smjernica: Mapiranje društvenih poduzeća i dubinska analiza			
1. Obrazloženje Iako su provedene djelomične povremene analize, nisu provedeni dubinska analiza i mapiranje društvenih poduzetnika kao koordinirane aktivnosti s nacionalne razine.			
2. Koji će dionici osjetiti posljedice promjena?	3. Kroz koje kanale će dionici osjetiti promjene?		4. Koji je očekivani smjer i snaga utjecaja?
<ul style="list-style-type: none"> - Društveni poduzetnici - Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike - Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja 	<p>Izravno</p> <p>Oснаžit će se i udružiti DP-ovi</p> <p>Imat će konkretne službene podatke za planiranje daljnjih razvojnih aktivnosti</p>	<p>Neizravno</p> <p>Mogućnost zajedničkog djelovanja</p>	<p>Snažan pozitivan utjecaj kroz identificirane i povezane DP-ove, jasne i vidljive dosege i područja njihova djelovanja</p>
5. Dionici - pozitivan utjecaj ili protivljenje smjernici			
Društveni poduzetnici		<ul style="list-style-type: none"> - pozitivan utjecaj - negativan utjecaj kroz dodatni angažman u aktivnostima dubinske analize i mapiranja 	

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Resorna ministarstva	- moguće protivljenje (dodatno radno opterećenje)	
6. Koji je izvor informacija za analizu društvenih utjecaja ove smjernice?		
JLPS-ovi, Porezna uprava, FINA		
7. Vremenski rok za provedbu smjernice: 2023./2024.		
8. Koji se najznačajniji rizici mogu očekivati vezano uza predloženu smjernicu? Koja je njihova vjerojatnost i očekivani opseg ?		
Vrsta/priroda rizika	Vjerojatnost	Jačina utjecaja
Politički rizici : Izostanak političke podrške	Srednja	Velika
Ekonomski rizici: Izostanak financijske podrške za provedbu smjernice	Velika	Srednja

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Smjernica:			
Izraditi poticajan opći zakonski akt za društveno poduzetništvo koji definira društvena poduzeća, te razviti službenu evidenciju/registar društvenih poduzeća			
1. Obrazloženje			
Uz široke konzultacije svih zainteresiranih dionika i temeljem prethodne analize domaćeg zakonodavnog okvira i međunarodnih iskustava potrebno je izraditi zakonodavni okvir za društveno poduzetništvo kojim bi se istakle sve posebnosti poslovanja društvenih poduzetnika i koristi koje ovaj oblik djelovanja donosi široj društvenoj zajednici.			
2. Nositelj aktivnosti: Ministarstvo rada i socijalne skrbi u suradnji s Ministarstvom financija			
3. Koji će dionici osjetiti posljedice promjena ?	4. Kroz koje kanale će dionici osjetiti promjene?		5. Koji je očekivani smjer i snaga utjecaja?
<ul style="list-style-type: none"> - Društveni poduzetnici - Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike 	<p>Izravno</p> <p>Bolji rezultati rada društvenih poduzetnika</p> <p>Bolja koordinacija</p>	<p>Neizravno</p> <p>Dostupnost dobara</p> <p>Zapošljavanje novih kadrova</p> <p>Cijene proizvoda društvenih poduzetnika su</p>	Zakonodavni okvir za djelovanje društvenih poduzeća ojačat će društvena poduzeća.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

		konkurentne na tržištu	
6. Dionici - pozitivan utjecaj ili protivljenje smjernici			
Društveni poduzetnici		- pozitivan utjecaj	
Šira javnost		- pozitivan utjecaj	
Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike,		- pozitivan utjecaj	
6. Koji je izvor informacija za analizu društvenih utjecaja ove smjernice?			
Izveštaji resornih ministarstava, JLPS-ova i društvenih poduzetnika			
7. Vremenski rok za provedbu smjernice: kontinuirano			
8. Koji se najznačajniji rizici mogu očekivati vezano za predloženu smjernicu? Koja je njihova vjerojatnost i očekivani opseg ?			
Vrsta/priroda rizika	Vjerojatnost	Jačina utjecaja	
Politički rizici : Izostanak političke podrške	Srednja	Velika	

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Smjernica:										
Osnovati jedinstveno tijelo za koordinaciju i razvoj društvenog poduzetništva										
1. Obrazloženje										
Osim zakonodavnog okvira, jedan od značajnih ograničavajućih elemenata u okruženju društvenog poduzetništva je i institucionalni okvir. Stoga bi se osnivanjem posebne uprave ili odjela u resornom ministarstvu sa zadatkom koordinacije i jačanja društvenih poduzetnika ostvarili višestruki pozitivni učinci njihova djelovanja.										
2. Nositelj aktivnosti: Ministarstvo rada i socijalne skrbi u suradnji s obrazovnim institucijama										
3. Koji će dionici osjetiti posljedice promjena ?	4. Kroz koje kanale će dionici osjetiti promjene?	5. Koji je očekivani smjer i snaga utjecaja?								
<ul style="list-style-type: none"> - Društveni poduzetnici - Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike 	<table border="1"> <tr> <td>Izravno</td> <td>Neizravno</td> </tr> <tr> <td>Bolji rezultati rada društvenih poduzetnika</td> <td>Sigurniji uvjeti poslovanja DP</td> </tr> <tr> <td>Jednostavnija koordinacija aktivnosti i snažnija potpora društvenim poduzetnicima</td> <td>Zapošljavanje novih kadrova</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Cijene proizvoda društvenih poduzetnika su konkurentne na tržištu</td> </tr> </table>	Izravno	Neizravno	Bolji rezultati rada društvenih poduzetnika	Sigurniji uvjeti poslovanja DP	Jednostavnija koordinacija aktivnosti i snažnija potpora društvenim poduzetnicima	Zapošljavanje novih kadrova		Cijene proizvoda društvenih poduzetnika su konkurentne na tržištu	Osiguranje preduvjeta za organiziranu potporu društvenim poduzetnicima snažno i pozitivno djeluje na njihov razvoj
Izravno	Neizravno									
Bolji rezultati rada društvenih poduzetnika	Sigurniji uvjeti poslovanja DP									
Jednostavnija koordinacija aktivnosti i snažnija potpora društvenim poduzetnicima	Zapošljavanje novih kadrova									
	Cijene proizvoda društvenih poduzetnika su konkurentne na tržištu									
Dionici - pozitivan utjecaj ili protivljenje smjernici										

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Društveni poduzetnici	- pozitivan utjecaj	
Resorno ministarstvo	- pozitivan utjecaj	
6. Koji je izvor informacija za analizu društvenih utjecaja ove smjernice?		
Izveštaj resornog ministarstva		
7. Vremenski rok za provedbu smjernice: kontinuirano		
8. Koji se najznačajniji rizici mogu očekivati vezano uz predloženu smjernicu? Koja je njihova vjerojatnost i očekivani opseg ?		
Vrsta/priroda rizika	Vjerojatnost	Jačina utjecaja
Politički rizici : Izostanak političke podrške	Srednja	Velika
Ekonomski rizici: Nedostatak proračunskih sredstva za novi odjel ili upravu u resornom ministarstvu	Srednja	Velika

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Smjernica:			
Podizati svijest javnosti o važnosti i ulozi društvenog poduzetništva – promicanje, razumijevanje i vidljivost društvenog poduzetništva			
1. Obrazloženje			
Mnoga društvena poduzeća na pozitivan i inovativan način rješavaju brojne društvene probleme te predstavljaju dobrobit za građane. Budući da je razina poznavanja koncepta društvenog poduzetništva među građanima, ali i među samim poduzetnicima još uvijek niska, potrebno je osigurati promicanje, vidljivost i razumijevanje društvenog poduzetništva (promicanje proizvoda i usluga, dobrobiti i dr.).			
2. Koji će dionici osjetiti posljedice promjena?	3. Kroz koje kanale će dionici osjetiti promjene		4. Koji je očekivani smjer i snaga utjecaja?
- Društveni poduzetnici - Šira javnost	Izravno Porast vidljivosti DP i interesa dionika	Neizravno Šira dostupnost proizvoda i usluga Porast zapošljavanja Dobrobit za širu zajednicu kroz porast društvene podrške i usluga	Očekuje se porast promicanja tema i aktivnosti vezano za društveno poduzetništvo s rastom utjecaja na zajednicu u doglednom vremenskom razdoblju.
5. Dionici - pozitivan utjecaj ili protivljenje smjernici			

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Društveni poduzetnici	pozitivan utjecaj	
Mediji	pozitivan utjecaj (pišu o društveno relevantnim temama)	
Šira javnost	pozitivan utjecaj	
6. Koji je izvor informacija za analizu društvenih utjecaja ove smjernice?		
Resorno ministarstvo, mediji, društveni poduzetnici, društvene mreže, šira javnost		
7. Vremenski rok za provedbu smjernice: kontinuirano		
8. Koji se najznačajniji rizici mogu očekivati vezano za predloženu smjernicu? Koja je njihova vjerojatnost i očekivani opseg ?		
Vrsta/priroda rizika	Vjerojatnost	Jačina utjecaja
Politički rizici : Izostanak političke podrške	Mala	Velika
Ekonomski rizici: Izostanak financijske podrške za promicanje i poticanje društvenog poduzetništva	Srednja	Srednja
Organizacijski rizik: Izostanak interesa medija za teme vezano za društveno poduzetništvo	Srednja	Srednja

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Izvori

A boost for social enterprises in Europe - new report available (2020). Dostupno na:
<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&furtherNews=yes&newsId=9534>
(4. 5. 2022.)

Baturina, Danijel (2021). Strategija razvoja društvenog poduzetništva u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2015. do 2020. godine „Želje i Stvarnost”. Radionica projekta: Dijalogom do Hrvatske mreže za društveno poduzetništvo. Zagreb. Dostupno na:
https://www.socialbiz.cerura.hr/images/2021/04/12/Strategija_razvoja_dp-08_04.pdf (4. 5. 2022.)

Bejaković, Predrag (2006). *Vodič za analizu socijalnih utjecaja*. Zagreb: Institut za javne financije.

CE_RESPONSIBLE - ALTRUISTIC ENTREPRENEUR, *CE Sustainable model to support social entrepreneurship. D.T4.1.2 Analysis of Legal Framework*. 2021. Dostupno na:
<https://keep.eu/projects/22704/ALTRUISTIC-ENTREPRENEUR-CE--EN/> (4. 5. 2022.)

European Commission (2011) *Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions: Social Business Initiative Creating a favourable climate for social enterprises, key stakeholders in the social economy and innovation*. {SEC(2011) 1278 final}, Brussels, 25.10.2011; COM(2011) 682 final. /* COM/2011/0682 final */. Dostupno na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52011DC0682> (4. 5. 2022.)

European Commission (2020) *Social enterprises and their ecosystems in Europe. Comparative synthesis report*. Authors: Carlo Borzaga, Giulia Galera, Barbara Franchini, Stefania Chiomento, Rocío Nogales and Chiara Carini. Luxembourg: Publications Office of the European Union. Dostupno na:
<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8274&furtherPubs=yes>
(4. 5. 2022.)

Europska komisija (2021) *Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Izgradnja gospodarstva za ljude: akcijski*

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

plan za socijalnu ekonomiju. {SWD(2021) 373 final}, Bruxelles, 9. 12. 2021. COM(2021) 778 final. Dostupno na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:52021DC0778> (4. 5. 2022.)

Ministarstvo rada i mirovinskog sustava. 2015. *Strategija razvoja društvenog poduzetništva za razdoblje od 2015. do 2020.* Dostupno na: <https://www.esf.hr/wordpress/wp-content/uploads/2015/02/Strategija-razvoja-dru%C5%A1tvenog-poduzetni%C5%A1tva-u-RH-za-razdoblje-2015-2020.pdf> (4. 5. 2022.)

Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike 2021. *Vrednovanje djelatnosti, učinkovitosti i učinka operativnog programa učinkoviti ljudski potencijali 2014. - 2020. Grupa 7: Vrednovanje društvenog poduzetništva.* Završno izvješće o provedenom vrednovanju (Wyg). Dostupno na: <https://www.esf.hr/wordpress/wp-content/uploads/2021/11/Zavrs%CC%8Cno-izvjes%CC%8C%CC%81e-vrednovanje-dru%C5%A1tvenog-poduzetni%C5%A1tva.pdf> (4. 5. 2022.)

Tišma, Sanja, Sanja Maleković, Daniela Angelina Jelinčić, Mira Mileusnić Škrtić, i Ivana Keser (2022). From science to policy: how to support social entrepreneurship in Croatia. *Journal of Risk and Financial Management* 15:23. Dostupno na: <https://doi.org/10.3390/jrfm15010023> (4. 5. 2022.)

Vidović, Davorka (2019) *Update of the mapping of social enterprises and their eco-systems in Europe. Country report – Croatia.* EC, Directorate – General for Employment, Social Affairs and Inclusion – Report submitted by EURICSE & EMES. Dostupno na: <https://www.euricse.eu/social-enterprises-and-their-ecosystems-in-europe-mapping-study/> (4. 5. 2022.)

Vlada Republike Hrvatske (2006). *Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva 2006. – 2011.* Zagreb: Vlada Republike Hrvatske.

Vlada Republike Hrvatske (2012) *Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva 2012. – 2016.* Zagreb: Vlada Republike Hrvatske.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Vojvodić, Ina i Šimić Banović, Ružica (2019). Analiza socijalnog poduzetništva u Hrvatskoj s komparativnim osvrtom na regulatorni okvir. *Pravni vjesnik*, 35 (2), 105-135.
<https://doi.org/10.25234/pv/8023>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

KONTAKTI:

Ured: Brnaze 410, 21230 Sinj

Tel: +385 95 5765960

e-pošta: socialbiz@cerura.hr; d.ruralis@gmail.com

Internet stranica: www.socialbiz.cerura.hr

Više informacija o EU fondovima na: www.strukturnifondovi.hr i www.esf.hr

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054